

Vagyas Attila

Isten országában való lét¹

Mikor pedig ezt az egyik vendég meghallotta, így szólt hozzá: Boldog az, aki Isten országának vendége.

Ő pedig a következőképpen válaszolt: Egy ember nagy vacsorát készített, és sok vendéget hívott meg.

A vacsora órájában elküldte a szolgáját, hogy mondja meg a meghívottaknak: Jöjjetek, mert már minden készen van!

De azok egytől egyig mentegetőzni kezdtek. Az első azt üzenté neki: Földet vettem, kénytelen vagyok kimenni, hogy megnézzem. Kérlek, ments ki engem!

A másik azt mondta: Öt pár ökröt vettem, megyek, hogy lássam, mit érnek. Kérlek, ments ki engem!

Megint egy másik azt mondta: Most nősültem, azért nem mehetek.

Amikor visszatért a szolga, jelentette mindezt urának. A ház ura ekkor megharagudott, és ezt mondta szolgájának: Menj ki gyorsan a város útjaira és utcáira, és hozd be ide a szegényeket, a nyomorékokat, a sántákat és a vakokat!

A szolga aztán jelentette: Uram, megtörtént, amit parancsoltál, de még van hely.

Akkor az úr ezt mondta a szolgájának: Menj el az utakra és a kerítésekhez, és kényszeríts bejönni mindenkit, hogy megteljen a házam.

*Mert mondom nektek, hogy azok közül, akiket meghív-
tam, senki sem kóstolja meg a vacsorámat.*

(Lk 14,15–24)

Keresztény testvéreim!

Boldog az, aki Isten országának vendége – ezzel a gondolattal kezdődik a mai textus.

¹ Elhangzott 2019. május 26-án Kolozsváron.

Hogyan is képzeljük el az Isten országát?! És mit jelent kenyeret enni az Isten országában? A munkám során gyakran kerülök olyan helyzetbe, amikor új közösséggel, addig ismeretlen személyekkel találkozom. Ilyenkor a szokásos protokolláris kérdések egyike, hogy mivel foglalkozom. Erre gyakran válaszolom azt magamban, mert hát furcsán néznének, ha hangosan mondanám, hogy kutakodom az Isten országában. Mert hiszen nap mint nap fedezek fel újabb és újabb csodákat, történeteket, amelyek mind az ő országának létezéséről, valóságáról tesznek bizonyosságot.

Néhány héttel ezelőtt a feleségem mutatott egy tankönyvet, melynek az egyik fejezetében volt egy fénykép, rajta alpesi táj hegyekkel, zöld völgyekkel, erdővel, ragyogó napsütés, és néhány szép, alpesi típusú faház, muskátlikkal a teraszán. Nagyon idilli kép. A feladat, amiről beszélni kellett a kép kapcsán, az volt, hogy te milyennek képzeled el az Isten országát. Nagyon izgalmas kérdés ez, egész istenképünk benne lehet a válaszban.

Hajlamos az ember ilyen idillinek, természetközelinek elképzelni azt. De ha csak úgy képzeljük el az Isten országát, mint ahol gazdagság és szépség van, ahol az Úristen ringatja a civilizált emberiséget, akkor megfeledezünk a legfontosabb dologról, ami meghatározza az Isten országában való létet. Ez pedig az Isten és az ember kapcsolata. Isten országát nem a földrajzi hely, nem a gazdagság, nem a szépség határozza meg, de még nem is a társadalmi státuszunk, hanem az Istennel való kapcsolatunk. Isten országát megtapasztalhatod a mindennapok egyszerűségében és valóságában, mert nem a külsőség a fontos, hanem az Istennel való kapcsolatod.

Jézus azt mondja: „Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket, és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa” (Lk 18,16).

Kedves testvérem, ha számodra megadatott a gyermekáldás, akkor gondolj azokra az első hetekre, hónapokra, arra a szoros kötődésre, ami csak az édesanya és újszülött gyermeke között volt. Amikor félt, megijedt, éhes volt, vagy fájt valamije, édesanya, te voltál az egyedüli személy ezen a kerek világon, akinél megnyugodott, megvigasztalódott, akinek a kebléből jól lakhatott. Mert te jelentetted számára a biztonságot, a védelmet, az életet.

Hát így tessék elképzelni az Istenben bízó ember kapcsolatát a Teremtővel. Ilyen szoros szeretetben, bizalomban, védettségben. Ahogy a csecsemő tudja, hogy édesanyja számára a védelem, a biztonság, az élet, úgy tudja az Istenben bízó ember, hogy Isten az ő életének a gondviselője, aki védelmezi, megtartja, és gondját viseli.

Csakhogy a gyermek felnő, kamaszodik, serdül, és szembemegy a szüleivel, szembe megy Istenével, mindent megkérdőjelez. És ebben a keresésben egyre

többen nem találják meg sem helyüket a világban, sem Istent. És a tragédia ebben az, hogy az ember nemcsak az Istennel kerül ellenséges viszonyba, nemcsak Istennel fordul szembe, hanem embertársával, sőt önmagával is. Lelkünk tele van választófalakkal, ellenségeskedéssel, előítéletekkel, ítélkezéssel, irigységgel, elutasítással stb. Sokszor ezekkel bástyázzuk körül magunkat, ezekkel védekezünk, támadunk, de ezektől a lelki falaktól szenvedünk a legtöbbet. Emberként kerülhetünk olyan élethelyzetbe, amikor mindenről lemondunk, mindent feladunk. Ezzel szemben Ézsaiás prófétánál olvashatjuk: Ha mások megfélemlenének is, én nem feledkezem meg rólad! – mondja az Isten (Ézs 49,15).

Olyan szép a mai példázatunk képe: az Isten nem feledkezik meg rólunk, ünnepelni hív, közösségbe hív magával, egy asztalhoz. Helyre akarja állítani azt a bizonyos gyermek-édesanya kötődést. Mire hív? Vacsorára.

Kedves testvérek, a neves magyar gyerekpszichológusok mindegyike arra figyelmeztet, és azt hangsúlyozza, hogy a túlzásfolt, az idő és az odafigyelés hiányában szenvedő hétköznapiakban legyen meg az a minimum egy közös étkezés, amikor a család minden kütyüt kikapcsol, telefont, tévét, táblagépet, rádiót stb., és a vacsora ideje alatt a teljes figyelmüket egymásnak szentelik. Ranschburg Jenő mondta mindig kedvesen, felejtjük el azt a mondást, hogy a magyar ember evés közben nem beszél. Mai világunkban nincs más idő arra, hogy meg nem osztott figyelemmel együtt legyen a család, amikor el tudjuk mesélni az aznap történeteket, amikor a gyermekek megoszthatják, mi is történt velük aznap. A mai embernek ezt meg kell tanítani, erre fel kell hívni a figyelmét, pedig ez évezredek óta itt áll előttünk példaként a Szentírásban. A Bibliában a vacsora, közös étkezés a legbensőségesebb idő, a legértékesebb együttlét azokkal, akiket szeretünk. A vacsora a bizalmas együttlét ideje, a megosztás ideje. Mert nemcsak néhány jó falatot osztunk meg ilyenkor egymással, hanem a figyelmünket is.

Jézus az úrvacsora gyakorlatát is vacsora keretében hagyományozta ránk. Asztalához hív minket, hogy megossa velünk az isteni szeretetet, az életet, hogy kenyeret együnk az Isten országában. A ház ura, olvastuk, elküldte szolgáját a vacsora idején, hogy mondja meg a meghívottaknak: Gyertek, mert már minden kész!

A régi időkben kétszer is meghívták a vendégeket a vacsorára, ünnepre. Egyszer jóval az esemény előtt, másodszor a napján, amikor már levágták az állatokat, elkezdtek sütni-főzni a lakomára, amikor úgy álltak, hogy már minden kész.

Mit is jelent az, hogy minden kész?

Felgyorsult világunkban nagyon is jól tudjuk, és mérhetetlenül értékeljük a minden kész ajándékát egzisztenciális vonatkozásban. Hogy egy hosszú, munkás

nap végén vagy egy hosszú utazás után mit is jelent a finom kész étel, ami ott gözölög az asztalon, és nem te kellett megfőzned, vagy amikor a feltornyosult munkád egy részét átvállalta valaki, a kupacban álló vasalatlan egyszer csak eltűnik, vagy mit is jelent a megetetett, megfürdetett gyermek. Sokszor, lehet, fel sem fogjuk, milyen jó, hogy kapjuk, kaphatjuk a minden kész ajándékát a szülőktől, nagyszülőktől.

De nézzük csak meg, mit jelent a minden kész ajándéka isteni vonatkozásban!

Azt, hogy Isten gondviselésében jövünk világra, és ezt a gondviselést bírjuk egy életen át. Isten országa nem megfigyelést követően jön majd el valamikor a jövőben, mert már jelen van. Benne élünk. Egyesek szerint a magyar bibliafordításoknak van egy alapvetően rossz iránya, ami ezt a témát illeti. Az „ország” megtévesztő fordítás. Az ország ugyanis egy térben behatárolható területet sejtet, attól függetlenül, hogy ennek az országnak hol akarnánk meghúzni a határait. De az a héber kifejezés (malkút), amelynek görög megfelelőjét az „országgal” fordítják magyar nyelvre, azt jelenti, hogy „országzás, uralkodás, uralom”, vagyis nem a felségterületet, hanem magát az uralkodás tényét jelöli. A cselekményt.

Jézus Isten országzására való tekintettel hirdetett egy teljesen új életvitelt, amelynek alapdokumentumát a hegyi beszédben s az evangéliumok tanításában olvassuk. Mintha azt mondaná: a jézusi tanítás megélésében válik nyilvánvalóvá az Isten országzás a földön.

Aztán váratlan fordulat következik a történetben: a meghívottak, hivatalosak nem akarnak eljönni. S miután a meghívottak kifogást találva visszautasítják a meghívást, a ház ura elküldi szolgáját a város tereire és utcáira, hogy a szegényeket, csonkabonkákat, vakokat és sántákat gyűjtse össze. És mikor a szolga jelenti, hogy még így is van hely, akkor elküldi szolgáját az utakra és sövényekhez, azaz a vándorokhoz, jövevényekhez, idegenekhez, a pogányokhoz.

Mit jelent ez? Az Isten országát vagy országzását az éli, aki benne van. Nem számít, hogy kaptál rá meghívót vagy sem, van vízumod vagy sem, az számít, hogy megéled-e. Lehet, hogy megkeresztelték és kereszténynek vallod magad, de mit sem ér, ha nem a jézusi eszme járja át életed és cselekedeteid. Isten országzás ott van bennetek, közöttetek.

Fontos kiemelni, hogy többes számban szerepel a bennetek, és nem benned. Bennetek/közöttetek azt jelenti, hogy Isten országzás mindig ott van, ahol vagytok. Nem egy másik helyen, és nem egy másik időben. Hogyha valaki Isten országának a jeleit keresi, akkor az egyház nem háríthat. Az, hogy ez látható-e vagy sem, azon múlik, hogy van-e jézusi tanítás szerinti élet.

Mai világunkban naponta több tíz meghívást is kaphatunk különböző eseményekre. Lehet, hogy most ebben a pillanatban is úgy vagytok jelen, hogy párhuzamosan több eseményre is mehettetek volna. Mégis: ti ezt választottátok. Nem kerestetek kifogásokat, habár megtehettétek volna, nem pihentetek 11-ig az ágyban, megtehettétek volna. Ma mindannyian az Úr napját helyeztétek az első helyre azért, hogy megálljatok a forrásnál. Hogy feltöltsétek lelki tarsolyotok, hogy frissítsétek fel hiteteket, a keresztyéni lendülethez erőt merítsetek.

Mert bizony a mindennapokban sokszor észrevétlenül elapad a jézusi lendületünk, dinamikánk. Felborul a lelki egyensúly az életünkben, a sok hajtás életünk egészséges sorrendjét borítja fel.

Nem tudunk szereteteink örömeért dolgozni, a mindennapok igáját húzni, ha saját lelkünknek nincs öröme, nincs vigasza, ha az Úristen ölében nem tudunk megpihenni, feltöltődni szeretettel, mint egy gyermek. Akkor tudsz egészséges lelkű ember lenni, ha te személyesen jól vagy, ha van egy hely, ahol rendszeresen fel tudod tölteni lelked lemerült elemeit.

Ez a hely pedig az a szoros bizalmi közelség, ami csak az Isten tenyerében van.

Mindenkinek van valami kifogása, hogy miért nem jár templomba. Ahhoz, hogy ezek a kifogások ne váljanak állandóvá, abban templomi közösségeinknek is feladata van. Mert az is nagyon fontos, hogy vagyunk-e mi olyan közösség, ahova vágyakozva megy az Istent kereső, vele találkozni akaró hívő. Bennünk lakik-e az öröm, fel tudjuk-e mutatni az Isten örömét, visszatükrözzük-e az örömet, ahogy Jézus arcáról visszatükröződik az Isten fénye? A jelent éljük, vagy csak a hagyományt ápoljuk? Fel tudjuk-e mutatni, hogy Isten uralkodik? Ott vagyunk-e, jelen vagyunk-e a betegek mellett, a nélkülözők mellett, az igazságért küzdők között? Jelen vagyunk-e a világban, és visszatükrözzük-e a világnak Isten-képmáságunk?

Testvéreim, legyünk, váljunk olyan közösséggé, ahol jó lenni, ahol jó érzés együtt ünnepelni az Úr napját, ahol öröm együtt növekedni hitben és remény-ségben. Erősödjünk olyan közösséggé, amelyik Isten népeként jelen van a világban, és az Isten országát keresőknek fel tudja mutatni az ő uralkodásának a jeleit!

Boldog az, aki kenyeret eszik az Isten országában! Adja az Úr Isten, hogy ezt a boldogságot, ezt az örömet mindannyian megéljük! Ámen.